

प्रकल्प प्रवर्तक जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, तालुका व जिल्हा-यवतमाळ, महाराष्ट्र यांच्या यवतमाळ जिल्ह्यातील प्रस्तावित ३५ रेती घाटांची पर्यावरण विषयक जाहिर जनसुनावणी बाबतचा इतिवृत -

---

प्रकल्प प्रवर्तक जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, तालुका आणि जिल्हा-यवतमाळ, महाराष्ट्र यांच्या यवतमाळ जिल्ह्यातील प्रस्तावित ३५ रेती घाट, तालुका-यवतमाळ, साकुर (१.०५ हे.आर.), तालुका-बाभूळगाव, भैयापूर (१.९५ हे.आर.) वाटखेड खुर्द (१.०५ हे.आर.), सौजना (१.५७ हे.आर.), तालुका-कळंब, औरंगपूर (१.३५ हे.आर.), सातेफळ (१.२५ हे.आर.), तालुका-आर्णी, साकुर-१ (१.०५ हे.आर.), साकुर-२ (१.०० हे.आर.), कवठा बा.-(१.९३ हे.आर.), राणीधानोरा-१ (२.४५ हे.आर.), राणीधानोरा-२ (२.४० हे.आर.), जलांद्री (१.८६ हे.आर.), आयता (१.५० हे.आर.), तालुका-दारव्हा, करमाळा (१.२० हे.आर.), सावंगी (१.१३ हे.आर.), तालुका-दिग्रस, लोणी मेंडी (१.०२ हे.आर.), सावंगा खुर्द (१.१३ हे.आर.), तालुका - राळेगाव, धर्मापूर (२.४० हे.आर.), तालुका-घाटंजी, रत्नापूर (१.२० हे.आर.), डांगर गाव (१.२५ हे.आर.), कोळी बु. (१.०५ हे.आर.), तालुका - उमरखेड, चालगडी (१.०० हे.आर.), गुरफळी (१.१३ हे.आर.), सावळेश्वर-१ (१.०० हे.आर.), नांदला (१.०० हे.आर.), धारचातारी (१.३० हे.आर.), तालुका-महागांव, जनुना (१.०० हे.आर.), भोसा (१.०५ हे.आर.), तालुका - वणी, भुरकी-२ (४.५० हे.आर.), सावंगी (१.२५ हे.आर.), कोलगांव (२.१० हे.आर.), साखरा (२.७० हे.आर.), बोरगांव अहेरी (२.०० हे.आर.), तालुका-मारेगांव, कोसारा (१.२५ हे.आर.), तालुका - झरी-झामणी, हिरापूर (१.५० हे.आर.) यांचे प्रस्तावावर पर्यावरण विषयक जाहिर जनसुनावणी सोमवार, दिनांक १४ नोव्हेंबर, २०२२ रोजी दुपारी १२:३० वाजता बचत भवन, (बळीराजा चेतना भवन), जिल्हाधिकारी कार्यालय, तालुका व जिल्हा - यवतमाळ येथे आयोजित करण्यात आलेली होती.

जिल्हाधिकारी, यवतमाळ यांनी पर्यावरणविषयक जनसुनावणी प्रत्यक्ष (Physical) त्याचप्रमाणे ऑनलाईन आयोजित करण्यास सोमवार, दिनांक १४ नोव्हेंबर, २०२२ रोजी दुपारी १२:३० वाजता रोजी मान्यता दिल्यानंतर सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई यांनी भारत सरकारच्या पर्यावरण, वने व हवामान बदल मंत्रालयाच्या अधिसूचना दिनांक १४/०९/२००६ व सुधारित अधिसूचना दिनांक ०१/१२/२००९ अनुसार त्यांच्या कार्यालयीन आदेश क्र. ई-८१/२०२२ व्दारा पत्र क्र.बीओ/जेडी (डब्लुपीसी)/पीएच/बी-२२१०१९-एफटीएस-००८२ दिनांक १९/१०/२०२२ अन्वये खालीलप्रमाणे पर्यावरण विषयक जाहिर जनसुनावणी समिती गठित केली:-

१) जिल्हादंडाधिकारी, यवतमाळ
किंवा त्यांचे प्रतिनिधी
(अपर जिल्हादंडाधिकारी यांच्यापेक्षा
कमी दर्जाचा नसावा)

- अध्यक्ष

२) महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण
मंडळ, मुंबई यांचे प्रतिनिधी-
प्रादेशिक अधिकारी,
महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, चंद्रपूर

- सदस्य

३) उप प्रादेशिक अधिकारी,
महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ,
चंद्रपूर

- समन्वयक

श्री अतुल सातफळे, उप प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, चंद्रपूर तथा समन्वयक, पर्यावरण विषयक जाहिर जनसुनावणी समिती यांनी श्री अमोल येडगे, भाप्रसे, जिल्हादंडाधिकारी, यवतमाळ तथा अध्यक्ष, पर्यावरण विषयक जाहिर जनसुनावणी समिती, श्री. अ. मा. करे, प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, चंद्रपूर तथा सदस्य, पर्यावरण विषयक जाहिर जनसुनावणी समिती, प्रकल्प प्रवर्तकांचे प्रतिनिधी, पत्रकार, पर्यावरण क्षेत्रात कार्यरत असणा-या संस्था व उपस्थित असलेल्या स्थानिक जनतेचे स्वागत केले. समितीच्या अध्यक्षांच्या परवानगीने पर्यावरण विषयक जाहिर जनसुनावणी बाबतची प्रस्तावना विषद केली.

समन्वयक यांनी असे सांगितले की भारत सरकारच्या पर्यावरण, वने व हवामान बदल मंत्रालय, नवी दिल्ली यांच्या अधिसूचना क्रं. १५३३, दिनांक १४ सप्टेंबर, २००६ व सुधारित दिनांक ०१ डिसेंबर, २००९ च्या अधिसूचनेनुसार तसेच पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई यांचे पत्र संकीर्ण २०१९/प्र.क.०१/तां.क. ०३/१२/२०१९ नुसार गौण खनिज (वाळू गट) बी-१ संवर्गात समाविष्ट केल्याने अशा प्रकल्पांना महाराष्ट्र शासनाची पर्यावरणविषयक अनुमती घेणे बंधनकारक असून त्यासाठी आगाऊ पर्यावरण विषयक जाहीर जनसुनावणी आयोजित करणे बंधनकारक करण्यात आलेले आहे.

श्री सातफळे, समन्वयक यांनी असे सांगितले की महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळास जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, तालुका व जिल्हा-यवतमाळ, महाराष्ट्र यांचा

यलतमाळ जिल्ह्यातील प्रस्तावित ३५ रेती घाटांची पर्यावरण विषयक जाहिर जनसुनावणी आयोजित करण्यासाठी अर्ज दि. ३०/०९/२०२२ रोजी प्राप्त झाला.

समन्वयक यांनी असे स्पष्टीकरण दिले की पर्यावरणविषयक जाहिर लोकसुनावणीचा मूळ उद्देश प्रकल्पामुळे विस्थापीत होणाऱ्या रहिवाश्यांच्या समस्या जाणून घेणे, प्रकल्प परिसरातील सामान्य जनतेस प्रकल्पाविषयी व प्रकल्पामुळे होणारे परिणाम व त्याबाबत सामान्य जनतेच्या भावना जाणून घेणे, प्रकल्पात बंधनकारक असणाऱ्या प्रदूषण नियंत्रण संयंत्रणेची माहिती सामान्य जनतेस देणे व त्यांनी दिलेल्या सूचनेचा विचार करणे आहे.

वरिल पर्यावरण अधिसूचनेनुसार एक महिना अगोदर स्थानिक वृत्तपत्रात पर्यावरण विषयक जाहीर जनसुनावणी सूचना देणे बंधनकारक आहे. त्याअनुषंगाने उप प्रादेशिक कार्यालय, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, चंद्रपूर यांनी स्थानिक वृत्तपत्र दैनिक लोकमत यात मराठीत व राष्ट्रीय वृत्तपत्र टाइम्स ऑफ इंडिया यात इंग्रजीत दिनांक ११/१०/२०२२ रोजी जाहिर जनसुनावणी सूचना प्रकाशित केलेली होती. त्यात सामान्य जनतेस उपरोक्त प्रकल्पाविषयी काही पर्यावरणीय आक्षेप, हरकती, सूचना असल्यास त्या लेखी स्वरूपात नोंदविण्याचे आवाहन करण्यात आले होते.

त्याचप्रमाणे नियोजित प्रकल्पाविषयीचा पर्यावरण आघात मुल्यांकन अहवाल व कार्यकारी सारांश अहवाल इंग्रजी व मराठीत खालील अधिसूचित कार्यालयात उपलब्ध करण्यात आलेल्या होत्या:-

- १) क्षेत्रीय कार्यालय, पश्चिम मध्य झोन, पर्यावरण, वने व हवामान बदल मंत्रालय, न्यु सेक्रेटरिएल बिल्डिंग तळमजला, ईस्ट विंग, सिव्हिल लाईन, नागपूर.
- २) पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, १५वा मजला, नवीन प्रशासकीय इमारत, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- ३) सहसंचालक (जल प्रदूषण नियंत्रण), महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, कल्पतरू पॉइंट, ३रा माळा, पीव्हीआर सिनेमागृहासमोर, सायन सर्कलजवळ, सायन पूर्व, मुंबई-४०० ०२२.
- ४) प्रादेशिक कार्यालय, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, उद्योग भवन, पहिला माळा, रेल्वे स्टेशन रस्ता, चंद्रपूर,
- ५) उप प्रादेशिक कार्यालय, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, उद्योग भवन, पहिला माळा, रेल्वे स्टेशन रस्ता, चंद्रपूर
- ६) जिल्हाधिकारी कार्यालय, यवतमाळ,
- ७) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, यवतमाळ,
- ८) महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र, यवतमाळ,

- ९) सर्व उप विभागीय अधिकारी, उप विभागीय कार्यालये, ता. जि. यवतमाळ.
- १०) यवतमाळ जिल्ह्यातील सर्व मुख्याधिकारी, नगर पंचायत, जिल्हा- यवतमाळ,
- ११) सर्व तहसीलदार, तहसील कार्यालय-यवतमाळजिल्हा- यवतमाळ,
- १२) सर्व ३५ ग्रामपंचायत कार्यालये, तालुका- यवतमाळ, जिल्हा- यवतमाळ,
- १३) जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, तालुका व जिल्हा - यवतमाळ,
- १४) संकेतस्थळ, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई

समन्वयक यांनी उपस्थित असलेल्या सर्वांना त्यांचे प्रस्तावित प्रकल्पाविषयी काही पर्यावरणीय आक्षेप, हरकती, सूचना असल्यास त्या उपस्थित करण्याची संधि देण्यात आलेली असून ते लेखी वा तोंडी स्वरूपात सादरीकरणानंतर देऊ शकतात असे सांगितले.

प्रकल्प प्रवर्तकांच्या पर्यावरण सल्लागार यांनी पर्यावरण व्यवस्थापन योजना (EMP) बाबत माहिती देताना सांगितले की सदरहू ३९ रेती घाट उत्खननासाठी तेथील संबंधित ग्रामपंचायत कार्यालयाने ना हरकत प्रमाणपत्र अदा केलेले असून उत्खनन हे राज्य पर्यावरण समितीने ठरवून दिलेल्या कालावधीपर्यंतच केले जाईल. त्याचप्रमाणे मान्सून कालावधीत म्हणजे १० जून ते ३० सप्टेंबर या कालावधीत उत्खनन करण्यात येणार नाही. सदरहू प्रकल्पाचा खाणकाम आराखडा हा केंद्र शासनाच्या भूविज्ञान व खनिकर्म संचानालय, नागपूर यांनी मंजूर केलेला आहे.

सादरीकरणानंतर समन्वयक, पर्यावरणविषयक जाहिर जनसुनावणी समिती यांनी उपस्थितांना त्यांचे आक्षेप, सूचना, टीकाटिप्पणी असल्यास त्या उपस्थित करण्याचे आवाहन केले. प्रश्नकर्त्याने आपले संपूर्ण नांव व पता सांगण्याची सूचना केली.

अध्यक्ष, पर्यावरणविषयक जाहिर जनसुनावणी समिती यांनी उपस्थितांना प्रस्तावित वाळू उत्खनन प्रकल्पाबाबत सूचना, आक्षेप, टीकाटिप्पणी असल्यास त्या उपस्थित करण्याचे आवाहन केले.

सदस्य यांनी शासकीय अधिकारी उपस्थित असल्यास त्यांनीही प्रश्न विचारण्याचे आवाहन केले. उपस्थितांकडून कोणताच प्रतिसाद नव्हता.

अध्यक्ष, पर्यावरणविषयक जाहिर जनसुनावणी समिती यांनी सर्व उपस्थितांना त्यांचे काही सूचना, आक्षेप असल्यास ते उपस्थित करण्याचे आवाहन केले. उपस्थितांनी प्रकल्पास एकत्रित पाठिंबा दिला.

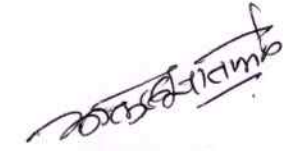

अध्यक्ष, पर्यावरणविषयक जाहिर जनसुनावणी समिती यांनी जाहिर केले की जरी उपस्थितांनी कोणातीही सूचना, आक्षेप नोंदविला नसला तरी जरी कोणाला सूचना, आक्षेप नोंदविण्याचा असला तर त्यांनी आज दिनांक १४ नोव्हेंबर, २०२२ रोजी दुपारी ०३:०० वाजेपर्यंत जिल्हाधिकारी कार्यालय, यवतमाळ येथे आक्षेप, सूचना नोंदवाव्यात. सुचित वेळेपर्यंत एकही आक्षेप, सूचना नोंदविण्यात आलेला नाही.

सदस्य यांनी सांगितले की सदरहू बैठकीचे इतिवृत पर्यावरण व वातावरणीय विभाग, महाराष्ट्र शासन, मुंबई यांना अंतिम पर्यावरण आघात मुल्यांकन अहवालासोबत सादर करण्यात येईल. तेथील तज्ज्ञ समिती त्याबाबत योग्य तो निर्णय घेईल.

समन्वयक यांनी माननीय अध्यक्षांच्या परवानगीने पर्यावरणविषयक जाहिर जनसुनावणी संपन्न झाल्याचे घोषित केले.

माननीय अध्यक्षांचे आभार मानून जनसुनावणी ही संस्थगित करण्यात आली.

(अतुल सातफळे)

समन्वयक, पर्यावरणविषयक
जाहिर जनसुनावणी समिती तथा
उप प्रादेशिक अधिकारी,
म.प्र.नि. मंडळ, चंद्रपूर

(अ. मा. करे)

सदस्य, पर्यावरणविषयक जाहिर
जनसुनावणी समिती तथा
प्रादेशिक अधिकारी,
म.प्र.नि. मंडळ, चंद्रपूर

(अशिश येडगे, भाप्रसे)

अध्यक्ष, पर्यावरणविषयक
जाहिर जनसुनावणी समिती
तथा जिल्हादंडाधिकारी,
यवतमाळ